

TERESEDÉS

Mária téri rímtett

szöveg: Csontó Sándor, fotó: Sebestyén László

Láthatóan és szerencsésen egyben maradt a városnak ez a szeglete. Békés, budai, polgári ernyedtség sugárzik a teret ölelő homlokzatokról, persze ezt csak a pesti panelproli vágyakozása mondatja velem. Pedig tény, hogy itt egyenesebb a derék, fényesebb a láncnál a kard, és a fák is az ég felé nőnek. Kőrisek és juharok. Ez maga a vízvárosi időtlenség.

Laczkfi János: Mária tér-blues (részlet)

„Az úgy volt, hogy mentem a Mária téren,
de nem mint most, hanem mint akkor régen,
az utcalámpa afféle rendőr, sötét tömeget
oszlát:
fénybombák könnygáza, fénykévék gumibotoknak,
akkoriban egy kerületi lapocskát szerkesztettem,
élesebbek voltak a pixelek szememben,
és lapzártakor gyakorta éjszakáztam
egy közeli házban, székre rogyva,
míg el nem készült a következő korrek-
túraoldal...”

Az úgy volt, hogy témára leltem a Mária téren, és lerogytam egy székre az oszlop-
nak srégen. Szerettem volna magam körül
magányt, csendet, a játszótéren zsvaj,
az iskolában csengő csengett. Szerettem
volna most tényleg kettesben maradni:
én és a gondolataim, Mária és a kised.
Szorít a pénztárca, s a lapzártá, cikket
kell ma adni. Hogy ebből rosszul élek?
– már a feltevés is sértés, mert számomra
Budapest irodalmi kérdés.

Nem most, hanem akkor régen sokat
vártam egy lányra a leharcolt játszóté-
ren. Kilenc hónap után kért meg a Kin-
ga, mennék fel hozzájuk, mert megállt az

inga. A feles ütős. S hogy felhúznám-e?
Nem volt terhes a várakozás, inkább édes
minden perce, amíg fel nem tűnt a boltí-
ves kapuban szőkesége. Álmodozás és
szemlélődés, közben ezzel telt az idő,
amely foglalatosság igencsak próbára
tevő. Felelősségteljes munka, mert a né-
zés egyben beleegyezés és tudomásulvé-
tel, öntudatlan elfogadása a pillanatnak.
Annak a milliárdnyinak, ami az életút
alatt adódik. Csak az ember sajátja, itt
és most. És ez általában lehívható, meg-
idézhető, sőt bármikor magától és kérde-
zés nélkül is beugrik. És ez nem mindig
jó. Például ilyenek: színes szoknya, sze-
möldökív, málló vakolat, ásító kollégis-

Sebestyén László camera obscura felvétele

ta, vaksi kirakat, meleg hullám, balkon szép kilátással és ávizsillat, nem, inkább tömjén. Nem lehet büntetlenül csak úgy tekintgetni mindenfelé. És nem érdemes hadakozni sem ellene, hiszen ez egy természetes állapot. Csak az egyensúlyra figyeljünk, a kifelé és a befelé nézés harmóniájára. Ez fontos és persze ne feledjük el néha a pozíciót, a nézőpontváltást. A meglepetés borítékolható!

Vegyük példának okáért ezt az oszlopot, ami természetesen nem itt állt, hanem 1828-ig a Bomba, azaz Batthány téren. Az istenfélő vízivárosi polgárok emeltették a pestisjárványtól való félelmükben és engesztelésül, hogy a templomok bezárása idején legyen hol és kihez imádkozniuk. *Hörger Antal* Máriaja eredetileg *Nepomuki Sz. János* és *Sienai Sz. Katalin* társaságát élvezte. Negyed század után elmállottak, s újra kellett faragtatni 1749-ben. A Szűzanya már magányosan került ide, a valamikori Három balta ház előtti placca. A háborúban megsérült, és tíz év múltán támadt fel harmadszorra. Most már részben tudható, ami ma nem látható!

Szóval akkor régen felmentem a lakásba. A nagypapa a füles fotelba süppedve

tévezett, fején egy hatalmas fülhallgató. Teniszt nézett – ez volt a kedvenc műsora –, s közben jobbra-balra ingatta magát, követve a labda ívét és hallgatva suhogását. A lány kedvesen mosolygott és széttárta karjait. Ott piszmogtam az órával – sose láttam ekkorát –, amikor a tata váratlanul felkiáltott: – Out! Abban a pillanatban túlhúztam a rugót. Ez a szolid, ónémet stílus megbújó szerkezet beadta a kulcsot. Lezadtam rögvést, mint aki három szetten van túl, a javítás rám hárul. Hová, hogyan, mennyiért? Hatezer volt a bérem a Közgáz közművelődési titkárságán és egy macskát is el kellett tartanom. De a Jóisten rám mosolygott – nem utoljára az életben –, mert az emlékoszloppal szemben dolgozott *Hári Antal* órásmester parányi műhelyében. Magamhoz öleltem a természetes jószágot, az ajtón épp kifértünk. Hanem azt az ötven lépést megtenni az utcán lehetetlen vállalkozásnak tűnt. Ekkor jött a mentő ötlet: a szomszéd masszív, nagykerékű babakocsija a gangon pihent. Gyöngéden ráfektettem, s bár kilógott majd a fele, így már Anti bácsi varázslatos kezei között néhány nap alatt meggyógyult a családi erekle.

A megbecsült szakember már több mint negyven esztendeje, még ma is szolgálja a vízivárosiakat, budai és a Dunán túli kuncsaftokat. Úgy látszik, nála az idő is lassabban telik. (Még jó, ha javítás közben kicsit visszaporgeti a mutatót!) Meséli, még diákkorában a testvéreinek segített szerelni, s mivel egyetemre nem járhatott, így ráragadt a mesterség. Örömmel mutatja be átmenetileg befogadott és meggyógyított teremtményeit. És büszke arra, hogy a mellette levő helyiségben gyermekei egyedi ékszerkészítő műhelyt nyitottak. No, és a nemrégiben átadott tüneményes játszóparkra az iskola mellett – ide az unokák járnak –, ami vidámsággal töltötte be az alig 1700 négyzetmétert. Ez politikusnak fűnyírásnál hatalmas, vízszereelőnek gazdálkodás céljára édeskevény. De pont elég Egérvárosnak és főszereplőjének, Rumininek (*Berg Judit*) a birodalmához, önfeledt szórakozást nyújtva az alig tipegők és sulis fecsegők számára. Rossz idő esetén, meg amúgy is, a Pillók cukrászda és a Könyvhalom antikvárium kínál menedéket a családoknak, lelki vigaszt Mária és gyermeke adhat. Csak kérni kell. Még több játszóteret a városba! ●